

Bestuursdienst

Telefoon (050) 367 8887/ Andries van der Schaaf
Onderwerp Uitzetten NVB (strippenkaart) per 3 november a.s.

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

In uw antwoord
graag datum en
kenmerk vermelden

Wij zijn met het
openbaar vervoer
bereikbaar,
buslijnen
1, 2, 3, 5, 6, 11, 13, 16

Informatie over
vertrektijden krijgt u
via telefoon 0900-92 92

De leden van de raad van de gemeente
Groningen
te
GRONINGEN

Datum **2 6 AUG 2011**

Bijlage(n) -

Ons kenmerk RO11.2687931

Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Begin dit jaar is de OV-chipkaart in Groningen en Drenthe ingevoerd. Gelet op het stijgende gebruik en het lage aantal klachten over de OV-chipkaart, mag gesproken worden van een succesvolle invoering. In de bestuursovereenkomst (2006) met het Rijk is opgenomen dat bij voldoende stabiliteit van het systeem het huidige tarievenstelsel van Nationale VervoerBewijzen (NVB) wordt uitgezet en de OV-chipkaart daarmee de strippenkaart als wettelijk betaalmiddel vervangt. In grote delen van Nederland is het NVB al uitgezet, Groningen en Drenthe zijn samen met Utrecht en Brabant de laatste in de rij.

De Minister van Infrastructuur en Milieu heeft een 9-tal voorwaarden gesteld aan het uitzetten van het NVB. Zo moet o.a. de stabiliteit van het systeem worden aangetoond, moeten de consumentenorganisaties geen overwegende bezwaren hebben tegen het uitzetten van het NVB, dienen met alle concessiehouders aanvullende afspraken te zijn gemaakt en dient de Commissie Kist een onderzoek uit te voeren naar de kostenneutrale overgang van strip naar chip. Inmiddels is duidelijk dat aan alle 9 voorwaarden is voldaan en dat de aanvraag om het NVB per 3 november 2011 uit te zetten aan de Minister is verzonden.

Het voldoen aan de gestelde voorwaarden betekent niet per definitie dat de Minister ook instemt met het verzoek tot uitzetten NVB. Recente voorbeelden zijn Oost-Nederland, waar de consumentenorganisaties negatief hadden geadviseerd, en Zuid-Holland waar de fraudeperikelen met de OV-chipkaart leidden tot uitstel. Een potentieel probleem voor Groningen en Drenthe schuilt in het rapport van de Commissie Kist die de kostenneutrale overgang van strip naar chip heeft onderzocht.

De Commissie Kist heeft van de Tweede Kamer de opdracht gekregen om voor alle decentrale overheden de opbrengstneutraliteit bij gelijkblijvende reizigersaantallen te onderzoeken. De facto gaat het dan om kostenneutraliteit voor de reizigers. Ook voor Groningen/Drenthe is dit onderzoek uitgevoerd en de Commissie heeft geconstateerd dat met het vastgestelde tarievenplan de overgang van strippenkaart naar de OV-chipkaart kostenneutraal kan plaats vinden. Het verwachte voordeel voor de reizigers bedraagt zelfs 2%. De Commissie plaatst echter de kanttekening dat er een onbalans is in de gevolgen voor de verschillende reizigersgroepen. Zo gaan strippenkaartreizigers er op achteruit en reizigers die nu reizen met het regionale kaartje of de grijze strippenkaart gaan er op vooruit. De Commissie Kist classificeert de overgang als kostenneutraal maar constateert dat deze positieve uitkomst in de schaduw wordt gesteld door de onbalans in meer- en minderkosten voor de deelgroepen.

Sinds november 2010 is het OV-bureau in gesprek met de Commissie Kist over dit onderzoek. De Commissie Kist heeft na de eerste berekeningen al aangegeven dat de uitkomsten afwijken van andere decentrale overheden. Gezamenlijk zijn de mogelijke oorzaken van de afwijking van het landelijk gemiddelde geanalyseerd. Een verklaring voor de afwijking is gevonden in het succes in de afgelopen jaren van de Eurokaartjes. Inmiddels bestaat nl. bijna 35% van de totale reizigersopbrengsten in Groningen en Drenthe uit opbrengsten van verkoop Eurokaartjes en dit zit boven het landelijk gemiddelde.

Zoals bekend zijn de Eurokaartjes duurder dan het reizen met de voorverkoop strippenkaart. Om een kilometertarief voor de OV-chipkaart te berekenen, dienen alle opbrengsten bij elkaar te worden genomen en te worden gemiddeld (dit is een vereenvoudigde weergave van het gehanteerde rekenmodel). Hoe hoger het aandeel duurdere Eurokaartjes in het totaal, hoe hoger het gemiddelde kilometertarief moet worden om opbrengstneutraliteit te garanderen bij gelijkblijvende aantal reizigers en hoe groter uiteindelijk het verschil wordt voor de huidige strippenkaartreizigers. Voor Groningen en Drenthe is dit laatste in grote mate aan de orde.

Samen met de Commissie Kist en de Consumentenplatforms van Groningen en Drenthe is gezocht naar alternatieven. Zo zijn lagere kilometertarieven doorgerekend, verhoging van de tarieven voor Eurokaartjes, doorrekenen van dalkortingen etc. Alle voorgestelde alternatieven leiden echter niet tot het resultaat dat strippenkaartreizigers er minder op achteruit zouden gaan dan met het huidig vastgestelde tarievenplan. Sterker, de alternatieven leiden tot andere nadelen zoals verminderde opbrengsten (wat kan resulteren in aanpassing van het voorzieningenniveau) of verhoogde spitstarieven. Beide consumentenorganisaties hebben vervolgens aangegeven het vastgestelde tarievenplan niet te willen aanpassen gelet op de eventuele gevolgen van die aanpassingen.

Het OV-bureau constateert evenals de Commissie Kist dat er sprake is van een kostenneutrale overgang van strip naar chip en de onbalans tussen de deelgroepen. Het OV-bureau is echter van mening dat de meest optimale situatie op dit moment is

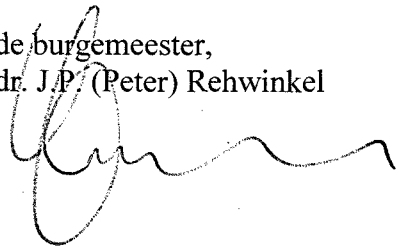
Volgvel 2

bereikt. Dit gegeven de huidige opbrengstenverdeling, het onderzoek naar de verschillende alternatieven en het advies van de consumentenorganisaties. Het oordeel over het uitzetten van het NVB per 3 november 2011 is nu aan de Minister van Infrastructuur en Milieu. Eind september zal het Dagelijks Bestuur van het OV-bureau het oordeel van de Minister in haar vergadering bespreken.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

